

Prima instanță: Jud. Botanica mun. Chișinău (jud. V. Mihaila)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)

DECIZIE

19 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Vitgor-Impex” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, prin care s-a respins demersul Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă :

La 08 octombrie 2008 Societatea Comercială „Vitgor-Impex” Societate cu Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că reclamantul Societatea Comercială „Vitgor-Impex” Societate cu Răspundere Limitată s-a obligat să livreze pârâtului Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” marfă, iar ultimul s-a obligat să achite pentru marfa livrată.

Susține că, în baza facturilor fiscale nr. SZ 0938829 din 29 decembrie 2006 și SZ 0938835 din 28 februarie 2007 a livrat marfă în sumă de 233 000 lei, pe care pârâtul urma să o achite în aceeași zi, fapt ce nu s-a produs.

Afirmă că, la 16 septembrie 2008 a expediat în adresa pârâtului reclamație prin care a solicitat ca ultimul să restituie benevol datoria în termen de 10 zile de la recepționarea reclamației, pârâtul însă nu și-a onorat obligațiile și nu a achitat datoria.

În urma concretizării cerințelor solicită reclamantul încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a datoriei în mărime de 80 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 145 354, 52 lei, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în

mărime de 11 541 lei, cheltuielile pentru expedierea telegramei în mărime de 35, 16 lei, pentru eliberarea extrasului de Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” în mărime de 115 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 30 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016 s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” în beneficiul Societății Comerciale „Vitgor-Impex” Societate cu Răspundere Limitată datoria în mărime de 80 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 145 305, 20 lei, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 759, 15 lei, cheltuielile de judecată pentru expedierea telegramei în sumă de 35, 16 lei, pentru extrasul de la Întreprinderea de Stat „Camera Înregistrării de Stat” în mărime de 115 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 15 000 lei, în total suma de 247 214, 51 lei. În rest acțiunea s-a respins.

La 15 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii și scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, a fost respins demersul Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”, s-a comunicat apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 4 799, 36 lei.

S-a explicat faptul, că în cazul în care nu va lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și va fi restituită.

La data de 08 iunie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii în partea în care i-a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat și scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept, fapt prin care i-a fost încălcat dreptul de acces liber la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 al CPC , termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost recepționată de recurent la 25 mai 2017, fapt ce se atestă prin avizul de recepție (f. d. 47, Vol. III).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele dosarului rezultă că la 15 decembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2016, solicitând inclusiv și scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, s-a respins demersul Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 4 799, 36 lei până la 07 iunie 2017.

Totodată, a fost explicat apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Instanța de recurs reține prevederile art. 83 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele quantumuri pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu

executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat este de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, mai precizează că potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Iar articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Prin prisma acestor prevederi legale, la caz se constată că apelantul Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” la depunerea cererii de apel a achitat taxa de stat în sumă de 270 lei, solicitând scutirea în rest de la plata taxei de stat.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel temeinic și legal a respins demersul Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, și nu a dat curs cererii de apel, stabilind apelantului termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție opinează, că argumentul recurentului cu privire la imposibilitatea achitării taxei de stat în mărime de 4 799, 36 lei, din lipsa mijloacelor financiare este unul declarativ, iar careva probe în acest sens nu au fost prezentate.

Or, prezentarea certificatului nr. 37-202 din 02 iunie 2017 de la Banca Comercială „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni, cu soldul 10, 68 lei (f.d.72) nu atestă faptul, că Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep” nu dispune de alte conturi bancare.

Astfel, reieșind din cele menționate recurentul nu a indicat nici o prevedere contestată ce urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei, dar s-a referit per ansamblu că este lipsit de garanțiile prevăzute de art. 20, art. 21, art. 46 și art. 53 din Constituția

Republicii Moldova, deoarece nu dispune de mijloace financiare pentru a achita taxa de stat la depunerea apelului.

La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de cea internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975,), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

Ținând cont de cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Conrep”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății Comerciale „Vitgor-Impex” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Conrep” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu